

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 13. november 2023 i sak 2023/0704

Saken gjelder: Avslag på søknad om innovasjons- og utviklingstilskudd

Klager: Klassekampen AS

Klagenemndas medlemmer: Bjørnar Borvik, Anne Gjelsvik, Karin Fløistad og Eirik Østerud

Bakgrunn:

- (1) Medietilsynet tildeler innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier etter forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier (heretter forskriften). Vedtak om tilskudd treffes av tilsynet etter innstilling fra fagutvalget for innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier, jf. forskriften § 5 jf. § 7.
- (2) Klassekampen AS (heretter klager) søkte 24. februar 2023 om 1 342 000 kroner til prosjektet «Klassekampens digitaliseringsprosjekt – utvikling av en mer levende og tilgjengelig nettavis». Klagers overordnede mål med digitaliseringsprosjektet ble i søknaden oppgitt å være å utvikle nye løsninger for å publisere og spre deres journalistikk, slik at de vil nå ut til nye, og særlig yngre, målgrupper.
- (3) Søknaden ble avslått i vedtak 25. mai 2023 i tråd med innstilling fra fagutvalget. Fagutvalget uttalte at etter deres vurdering når ikke søknaden fra Klassekampen opp «i den harde kampen om begrensede midler til redaksjonelle innovasjons- og utviklingsprosjekter denne gang.»
- (4) I vedtaket ble det vist til formålet med ordningen, og fastsatte prioriteringer gitt av Kultur- og likestillingsdepartementet ved årets fordeling, ble også gjengitt.
- (5) Medietilsynets egen vurdering ble angitt på følgende måte i vedtaket:

«Medietilsynet har mottatt 91 søknader om innovasjons- og utviklingstilskudd for 2023. Rammen er på 21,5 mill. kroner, og det ble søkt om i overkant av 60 mill. kroner. Medietilsynet har innvilget 44 søknader, og avslått 47 søknader.

Medietilsynet vurderer søknadene ut fra faglige og økonomiske kriterier, og støtte fastsettes etter en skjønnsmessig vurdering av hva som er et rimelig bidrag fra statens side. Videre baserer vurderingen seg på kriterier fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartementet og forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier.

Medietilsynet slutter seg i det vesentlige til de vurderingene som er gjort av fagutvalget.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

Medietilsynet vurderer at denne søknaden ikke når opp i konkurransen med de øvrige søknadene. Tilskuddsmidlene er et knapphetsgode, og ut fra en helhetsvurdering av alle innkomne søknader, ble ikke dette prosjektet prioritert.»

- (6) Klager ba 6. juni 2023 om utvidet begrunnelse, og fikk følgende utvidede begrunnelse oversendt per e-post 13. juni 2023:

«Det var en hard konkurranse om midlene i år, og utvalget var enstemmig om at søknaden deres ikke nådde opp i konkurransen om midler. Utvalget påpekte blant annet at produktet som Klassekampen søker om midler til å utvikle finnes som hyllevare hos eksterne leverandører og er et ganske vanlig system for mange medier. Det er vanskelig for utvalget å forstå hvorfor en egen, hjemmelaget abonnementsdatabase er nødvendig, når det finnes tilgjengelige løsninger for det samme. Når det gjelder modernisering av forsiden, så klarte vi ved å lese søknaden ikke å forstå at det ikke kan løses med eksisterende infrastruktur, eller løsninger som også brukes av andre.»

- (7) Klager påklaget vedtaket 26. juni 2023.
- (8) Medietilsynet har vurdert klagen, men har opprettholdt avslaget, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Saken ble oversendt Medieklagenemnda ved brev 23. august 2023, jf. forvaltningsloven § 33 fjerde ledd.
- (9) I e-post 6. november 2023 har Medietilsynet kommet med ytterligere merknader.
- (10) Nemndsmøte i saken ble avholdt 13. november 2023.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (11) Klager mener at digitalutviklingsprosjektet de søker støtte til er godt innenfor innovasjonsstøttens kriterier. Klager er uenig i at det er hensiktsmessig å bruke hyllevare for å utvikle de mest sentrale digitale løsningene. Dette gjelder både klassekampen.no og ny abonnementsdatabase.
- (12) Klager anfører at å ta i bruk hyllevare utviklet av konsernene gir dem begrenset mulighet til å påvirke videreutviklingen av systemene og liten mulighet til tilpasning til egne systemer.
- (13) Klager uttrykker bekymring for at konsernkonsentrasjon og bruk av hylleløsninger gjør bransjen mer ensrettet og ensformig. På kort sikt vil det bety at det blir vanskeligere for mediehusene å utvikle nettløsninger som dekker behovene de har, både redaksjonelt og med tanke på brukervennlighet. Mer overordnet mener klager at dette også bidrar til å svekke mediemangfoldet ved at stadig flere aviser tvinges inn i samme rammeverk og tilpasses hverandre.
- (14) Klager er av den oppfatning at deres plan om å videreutvikle digitalproduktet sitt må gjøres med utgangspunkt i preferanser fra klagers lesere, framfor felles hyllevareløsninger. Det er en fordel for bransjen om ulike mediehus har ulike digitale strategier.
- (15) Klager anfører videre at selv om det finnes mange ulike abonnementssystem i markedet, er det ikke mange som vil kunne ivareta kompleksiteten i deres behov.

- (16) Klager mener at Medietilsynet ved å avvise deres søknad med begrunnelse i at løsningene finnes som hyllevare utviser urimelig forskjellsbehandling. Dette fordi andre søkere har fått støtte til løsninger som finnes i markedet. Klager nevner som eksempel at Itromsø har fått tilskudd til nyhetsvarsel og Firdaposten har fått tilskudd til lydsatsning - systemer det også eksisterer "hyllevare" på.
- (17) Klager anfører videre at det er et selvstendig poeng å ha kontroll over egne data og egne systemer, særlig i en tid der datasikkerhet og personvern står stadig høyere på dagsorden. Klager mener det er særdeles viktig at de utvikler systemer som er transparente og hvor de har full oversikt over datamodellen og dataene de har lagret.
- (18) Dette er første gang Klassekampen søker om innovasjonsstøtte, og det med god grunn. Klassekampen har de siste 20 årene hatt en stabil vekst i opplag og inntekt og har dermed også kunnet ta mye av innovasjonen i egen regi. Nå står avisen overfor et vannskille der avisen på kort sikt opplever fallende opplag og på lang sikt står overfor et fremtidig kutt i pressestøtten som kun rammer Klassekampen. Derfor er det nå de har behov for digital omstilling, utvikling og støtte.

Medietilsynet har i det vesentlige anført:

- (19) Selv om vilkårene i forskriften er oppfylt, har søkerne ikke krav på å motta støtte. Tilskuddet er et knapphetsgode som innebærer at Medietilsynet må prioritere søknader.
- (20) Det kan godt være slik som klager anfører at hyllevare utviklet av konsernene gir klager begrenset mulighet til å påvirke videreutviklingen av systemet og liten mulighet til tilpasning til egne systemer. Medietilsynet har ikke forskjellsbehandlet klager. Alle søknader er vurdert opp mot hverandre, og Fagutvalget vurderte at det i søknadene for 2023 var mange søknader som hadde en høyere grad av innovasjon i sine prosjekter enn det klager hadde. iTromsø og Firdapostens prosjekter ble i den forbindelse ansett innovative og støtteverdige blant årets søkere, mens Klassekampen sitt prosjekt ikke nådde opp i konkurransen i år. Medietilsynet støtter dette og opprettholder vurderingen av at klagers prosjekt ikke skal prioriteres.

Medieklagenemndas vurdering:

- (21) Saken gjelder klage over Medietilsynets vedtak om avslag på søknad om innovasjon- og utviklingstilskudd til prosjektet «Klassekampens digitaliseringsprosjekt – utvikling av en mer levende og tilgjengelig nettavis». Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.
- (22) Medietilsynets behandling av klagers søknad er gjort etter forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier.
- (23) Det følger av forskriften § 1 at tilskuddsordningen har som hovedformål «å fremme mediemangfold og en opplyst offentlig samtale gjennom å stimulere til redaksjonell, innholdsrettet innovasjon og utvikling hos nyhets- og aktualitetsmedier». Tilskuddsordningen skal videre «særlig fremme redaksjonell, innholdsrettet innovasjon og utvikling i små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier».
- (24) Det følger av forskriften § 5 annet ledd at Medietilsynet treffer vedtak om tilskudd etter innstilling fra fagutvalget for innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier. Av tredje ledd følger det at vedtak «skal treffes etter en samlet vurdering av mottatte søknader som oppfyller vilkårene i § 2 - § 4», samt at det i

vurderingen særlig skal legges vekt på formålet med tilskuddsordningen og prioriterte satsingsområder eller hensyn fastsatt i henhold til § 8.

- (25) Medieklagenemnda bemerker at innovasjons- og utviklingstilskudd er et knapphetsgode, og at Medietilsynet må foreta en streng prioritering av innkomne søknader. Dette innebærer at også gode søknader vil kunne bli avslått eller få et redusert tilskudd.
- (26) Forskriftsbestemmelsene gir Medietilsynet et betydelig rom for skjønn ved tildeling av tilskudd under den aktuelle tilskuddsordningen. Medieklagenemndas overprøving av tildelingsvedtaket vil som utgangspunkt og hovedregel måtte begrenses til en vurdering av om tildelingsprosessen oppfyller de alminnelige forvaltningsrettslige kravene til forsvarlig saksbehandling. Hvorvidt tilsynet i tilstrekkelig grad har begrunnet det påklagede vedtak og foretatt en prioritering i tråd med gjeldende regelverk, vil være en sentral del av denne vurderingen.
- (27) I henhold til forvaltningsloven § 24 annet ledd annet punktum, er det ikke et krav om samtidig begrunnelse ved fordeling av fordeler mellom flere parter. Klager kan imidlertid kreve begrunnelse etter at vedtak er fattet, jf. bestemmelsens tredje punktum. Medieklagenemnda vil for sin vurdering derfor se hen til Medietilsynets begrunnelse både i vedtaket, i den etterfølgende begrunnelsen og i innstillingen til nemnda.
- (28) Av forvaltningsloven § 25 framgår de nærmere krav til begrunnelsens innhold. I henhold til bestemmelsens første ledd skal det i begrunnelsen vises til de regler vedtaket bygger på. Regelens innhold skal gjengis i den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket. I henhold til bestemmelsens andre ledd skal de faktiske forhold som vedtaket bygger på nevnes. Av bestemmelsens tredje ledd framgår det at de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvelsen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.
- (29) Det grunnleggende kravet til forsvarlig saksbehandling innebærer at begrunnelsen må gi parten mulighet til å ta stilling til om vedtaket er riktig. Begrunnelsen må være egnet til å vise at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier som gjelder for avgjørelsen i saken.
- (30) Medietilsynets avslagsbrev 25. mai 2023 til klager inneholder ingen egentlig begrunnelse for vedtaket. Tilsynet har vist til at det er foretatt en helhetsvurdering av alle søknadene i denne søknadsrunden, og at søknadene vurderes ut fra faglige og økonomiske kriterier, samt at støtte fastsettes etter en skjønnsmessig vurdering av hva som er et rimelig bidrag fra statens side. Videre blir det i avslaget vist til at vurderingen baserer seg på kriterier fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartementet og forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets og aktualitetsmedier. Dette er imidlertid henvisninger og uttalelser av helt generell karakter, og det fremgår ikke tydelig hvorfor fagutvalget og tilsynet kom til at klager ikke nådde opp sammenliknet med de andre søkerne.
- (31) I Medietilsynets e-post 13. juni 2023 til klager, og i tilsynets merknader i innstillingen til Medieklagenemnda, har tilsynet gitt en noe mer detaljert begrunnelse for vedtaket. Tilsynet har presisert at det i helhetsvurderingen som er foretatt, er lagt vekt på at klagers søknad hadde en lavere grad av innovasjon enn mange av de andre søkerne, og da mer konkret begrunnet med at produktet klager søkte om støtte til å utvikle, allerede finnes som hylleware hos eksterne leverandører og allerede er et ganske vanlig system for mange

medier. Videre viste tilsynet og fagutvalget til at modernisering av forsiden også kunne løses ved allerede eksisterende infrastruktur, eller løsninger som også brukes av andre medier.

- (32) Medieklagenemnda bemerker at begrunnelsen fremstår som knapp. Nemnda er likevel kommet til at Medietilsynets begrunnelse i vedtaket, i e-post 13. juni 2023 og i innstillingen, samlet sett viser at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier for prioritering som fremgår av formålet med ordningen, forskriftens ordlyd og prioriteringene fastsatt av departementet. Nemnda er med dette kommet til at avslaget på søknad om innovasjons- og utviklingstilskudd oppfyller de materielle krav som stilles til forsvarlig saksbehandling.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur